

9

གཅིག་ ཚེས་ཚེན་ལ

༄། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ལྷོ་བཙུན་སྒྲིང་ཐིག་ལས། བྲིད་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་སྤྲ་མའི་དགོངས་རྒྱན་བཞུགས་སོ། །

129

༄༅། །དཔལ་ཉེ་རུ་ག་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སྒྲིང་ཐིག་འདི་ལ་སློབ་དཔོན་གསུམ་སོ་སོ་དང་ཕུན་མོང་གི་བཀའ་སློལ་མང་དུ་བཞུགས་པ་ལས། ད་ལན་འདི་ནི་བི་མ་
ལའི་བཀའ་སློལ་གྱི་གདམས་པ་གྲོང་ལྗེའི་ཡི་གེ་དུམ་བུ་གསུམ་པ་ཡི་ཤེས་གྱི་མཁའ་འགོ་མ་རྣམས་གྱི་ཕྱག་རུ་བཞུགས་ཚུལ་བི་མ་སྒྲིང་ཐིག་ལས་གསལ་བར་འབྱུང་བ་དེ་
ཡིན་གསུངས། །ཕྱག་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ལུགས་སུ་བཙའ་ཞེས་པ་གཟན་མི་ཕབ་པར་བརྒྱུང་ཕྱག་འཚལ་བ་འདི་ཡིན། །ཡང་ན་ལྟ་བུ་མངལ་ཕྱག་ལ་གོ་ཡང་ཚོག་གསུངས།
གསུང་བུ་གསུང་བྱེད་གྱི་རྟོག་པ་གང་ཡང་མེད་བཞིན་དོན་འཇལ་བའི་བརྒྱུ་ཚོག་མི་འགགས་པར་ཤར་བ་ལ་ཚོས་ཉིད་རང་སྐྱེ་ཞེས་གསུངས། དཔལ་བོའི་རྒྱ་རྟགས་ནི་སྒྲིན་

	<p>༡། །མཚམས་སུ་བྱོ་གཉེར་གསུམ་ཡོད་པ་ལ་ཟེར། བེ་མ་དང་པར་རྒྱ་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་གསོལ་བའི་མཚན་འོད་གསལ་སྐྱེལ་པའི་དོ་རྗེ་དང་། མདོ་སྐྱབས་སྤྱིང་པ་གཉིས་ཡིན། དབང་རྣམ་དམིགས་བསལ་ཅན་ལམ་གཏོགས་དབང་འདི་མ་བསྐྱར་བའི་སྣོན་དུ་མ་དུ་ཨ་ལུ་གང་རིགས་ཀྱི་དབང་ཚན་ཐོབ་པ་ཞིག་དགོས་གསུངས། གསུང་རྒྱན་ཁ་ཅིག་དུ་མ་བྱེན་བརྗེ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱ་གི་དཔལ་གྱི་སྒོ་གྲོས་མའི་སྐྱེལ་པའང་ཡོན་པས་རྗེས་དྲན་གྱི་གསུང་བྱས་ཀྱང་རུང་གསུངས། རྒྱུང་རོ་རིམ་བཞིན་གཡོན་གཡས་དབུས་གསུམ་ནས་ལག་དོ་རྗེ་བྱེད་པའི་རྒྱས་བསལ་བའི་ཚེ་སྐྱབས་གཡོན་གཡས་དབུས་ནས་དུག་གསུམ་གྱི་ཉོག་པ་ཐམས་ཅད་འོད་དཀར་དམར་ནག་གསུམ་མོག་མོག་པོའི་རྣམ་</p>	
--	--	--

༩

གསུམ་

ཚུལ་ཚུལ་

༄༅། །དང་། བྱད་པར་རྩོལ་མེད་ཐེག་རྩེའི་ལམ་བཟང་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་བྱུང་ཡོད་པའི་རྟེན་འདི་འདྲ་གིན་ཏུ་རྟེན་དགའ་བའི་ཚུལ་ལ་བསམ། སེམས་སྦྱོང་གཉིས་པའི་སྐབས་འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐལ་དང་ལས་འབྲས་ལ་བསམ་དགོས་པས་འཁོར་བ་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་སྐྱུག་བསྐལ། བྱད་པར་རྐྱུང་རྟོག་གི་འཇུག་པ་ནང་དབྱིངས་ཆེན་པོར་སྐྱར་ལྡང་བ་མེད་པར་མ་རྩལ་བར་སྐྱུག་བསྐལ་ལས་འདེའ་བ་མེད་ཚུལ། དགོ་ལས་སྦྱི་དང་བྱད་པར་སྦྱིགས་མ་ཉོན་མོངས་ཤུགས་རྒྱས་པའི་དུས་འདིར་མེ་འབར་བའི་སྟེང་གིར་བསྐྱེན་པས་འབར་རྒྱུན་རྗེ་ཆེར་འགོ་བ་ལྟར་གསང་སྐྱགས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱང་དུས་ངན་བཞིན་རྗེ་ཟབ་ཏུ་འགོ་བ་ཡིན་པ་དང་། མ་ཟང་རྫོགས་ཆེན་གྱི་བསྐྱེན་པ་འདི་ནི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་མཐུས་ཆེ་ལོ་བཅུ་པའི་དུས་ཡན་ལ་དར་བར་གསུངས་པས་དེ་འདྲའི་དགོ་སྦྱོབས་ཆེན་པོ་རེ་ལ་འཇུག་པ་དང་། མི་དགོ་བའི་སྦྱོགས་སྦྱི་དང་བྱད་པར་ཐ་མལ་གྱི་སྐྱར་ཞེན་ལས་རྐྱུང་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་སྦྱོང་ཅི་ཐུབ་གྱི་སྦྱང་དོར་ལ་འབད་དགོས་གསུངས། སེམས་སྦྱོང་གསུམ་པ་དང་བཞི་པའི་བྱད་པར་བདེ་སྐྱུག་སྦྱོང་བའི་ཡུལ་རྒྱུན་བཟང་ངན་ལ་སྦྱང་དོར་གྱི་བྱ་བ་རྗེ་ཙམ་བྱས་ཀྱང་ཟིན་དུས་དང་ཚར་དུས་མེད་པ་དང་། རྒྱུན་བཟང་ངན་དེ་རྣམས་སྦྱང་སྦྱང་གི་བྱ་བ་གང་ལ་འཇུག་ཀྱང་སྦྱིང་པོ་འམ་

འབྲས་བུ་མེད་ཚུལ་གྱིས་སྤྱོད་དགོས་གསུངས། སེམས་སྤྱོད་ལྟ་པའི་སྐབས་འདིར་ཐར་པ་ནི་འོད་གསལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱིས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ནང་དབྱིངས་ཀ་དག་གི་གསང་སྐབས་ཆེན་པོ་
དང་། དུག་པའི་སྐབས་གདམས་ངག་ནི་ཆོགས་ཚུང་དུས་ཟབ་མོའི་དོན་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་བརྟན་པའི་ངག་སྟེ་མན་ངག་དང་དོན་གཅིག །སྤྱོད་པའི་བྱིན་རླབས་འདྲེན་པའི་སྒོ་མོས་
གུས་ཡིན། མོས་གུས་ཆེན་སྤྱོད་པའི་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་རྣམ་འགྲུབ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་སྤྱོད་དོར་སྟོན་པར་གོ་འོང། ཆོས་བརྒྱད་པ་ལ་སེལ་མེད་པ་ཞིག་མིན་ན་ལྟ་ཡེ་ཤེས་པ་ལ་སྤྱི་ཅི་ལ་ཡོད་ཀྱང་ལྟ་དེ་སྐབས་
མཁན་དེས་དམ་ཚིག་ཉམས་ཤོར་བ་ལྟ་བུས་སྤྱི་ཆགས་ནས་སྤྱི་སྟེ་སྐབས་མཁན་རྣམས་ཀྱང་དམ་ཉམས་ཉེན་ཡོད་པས་ད་ལྟ་དམ་སྤྱི་མནན་སྐབས་སོགས་དགོས་པའི་དོན་ཡང་དེས་ཡིན་གསུངས། བདུན་
པའི་སྐབས་ནི་ལྟ་ག་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་བཞེད་པ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་ལྟ་ག་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བཞེད་དེ། གནས་ཆ་ནི་གནས་དང་རིག་ཆ་ལྟ་ག་མཐོང་ཡིན་པའི་སྤྱིར་གསུངས། བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པ་གསུམ་
ཀ་རིམ་ཅན་ལྟར་གསུངས་ཀྱང་ཉམས་སྤྱོད་ལེན་དུས་གསུམ་ཀ་ཆབས་ཅིག་ཏུ་ཉམས་སྤྱོད་ལེན་པ་ཡིན། འདི་ནི་སེམས་རིག་གི་བྱེད་པར་སྤྱོད་པ་སོགས་མ་བྱས་པར་སྤྱིར་ཤེས་པ་གསལ་ལ་མི་རྟོག་པའི་ངང་

༡

བཞི

ཚེས་ཚེས་ལ

༡༡། །རང་བབ་ཏུ་སྐྱོང་བ་ཡིན་པས་རྫོགས་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་པ་དང་བྱུང་ཆེ། འོན་ཀྱང་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་ལ་ནི་ཚུལ་འདིས་ཀྱང་དངོས་གཞིའི་ཉམས་རྟོགས་བྱུང་པར་ཅན་སྐྱེ་བའང་ཡོད་དོ། །བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ཉམས་སྐྱེ་ཐབས་རང་ལུས་ལྟ་སྐྱེ་ཡབ་ལུས་འབྲིལ་སྐྱོར་ཅན་དུ་བསྒྲོམ་པ་དང་། སྐྱེའི་འོད་ཟེར་བ་ཀྱག་ལ་འཚེར་བ་དང་། སྐྱིབ་མེད་ཟང་ཐལ་དུ་བསྒྲོམ་དགོས། ཉམས་གསུམ་གང་སྐྱེས་ཀྱང་དོས་འཛིན་སོགས་བྱས་ན་ཉམས་གྱི་སྐྱབ་སྐྱིལ་བ་ཡིན་པས་དེ་འདྲ་མི་བྱེད་པར་ཉམས་གང་སྐྱེས་ལ་དོ་ཡེན་ཚིས་གདབ་མེད་པར་བཞག་དགོས། དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཉམས་བྱུང་རྒྱལ་དུ་སྐྱོང་བ་ཟེར། ཉམས་གསུམ་ཆ་མ་མཉམ་ན་གོལ་སར་འགྲོ་བས་ཆ་སྒྲོམས་པར་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས། མི་རྟོག་པའི་ཉམས་ལ་གཤམ་ཉམས་དང་། ཉམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྒོ་སངས་རྒྱ་ཆེ་བས་བྱུང་པར་སྐྱང་བའི་སྐྱང་ཉམས་ཀྱང་ཡོད་གསུངས། མི་རྟོག་པའི་སེམས་སྐྱོང་བསྒྲོམ་སྐབས་དང་པོ་རྒྱུང་འོ་བསལ་ནས་རྒྱུང་དུངས་སྟིགས་སྟེ་དགོས། སེམས་སྐྱོང་འེ་འེའི་མཐར་སེམས་དེ་འབྱོངས་པའི་གསོལ་འདེབས་དང་འདུན་པ་སྐྱོན་ལམ་སོགས་ཀྱང་བྱུང་དགོས། སྐབས་འགྲོའི་སྐབས་འབྲུག་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་རྒྱན་དུའང་། ཀ་དག་གཉིད་གསལ་ཚེས་གྱི་སྐྱེ། ཞེས་པ་ཚིག་རྣམས་ཆེ་གསུངས་པས་དོན་དུ་གཉིད་གསལ་

༡

༄༅། །ལམ་གྱི་སྐབས་འབྱུང་བའི་ཤེས་སྣང་གི་ཉམས་དང་། ཚེས་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་མཐོང་བའི་ཉོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། སྡིག་སྦྱོང་གྱི་བྱུང་ཚམ་ལ་བི་མ་སྟོང་ཐིག་ལས་འབྱུང་བའི་དོར་སེམས་
 བསྐོམ་བསྐྱེས་ཉིད་བྱ་བ་དང་། བྱུང་བར་དུ་རང་ལུས་ཐ་མལ་དུ་གསལ་བའི་ལུས་ནང་དབུས་སུ་ཤིན་ཏུ་དག་པའི་རྩ་དབུ་མ་དང་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་རྒྱུང་མ་དང་རོ་མ་དཀར་དམར་ཁུ་བྲག་གིས་གང་
 བརྒྱུག་སྐྱུང་མ་བྱས་པ་མོག་མོག་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། རྩ་གཉིས་འཁོར་ལོ་བཞི་ཐད་དབུ་མ་ལ་བྱུག་ཅིང་། དབུ་མའི་ཡར་སྐྱ་སྦྱི་བོ་དང་། མར་སྐྱ་སྟེ་འོག་ཏུ་རོ་རྒྱུང་དང་འདྲེས་ནས་བྱུ་བ། རོ་རྒྱུང་
 གི་ཡར་སྐྱ་སྦྱིན་མཚམས་ནས་སྐྱ་བྱུག་ཏུ་བྱུག་པ། སྟེ་འོག་སྐྱ་ན་གྱའི་ཐད་ན་ཨ་བུང་དང་དབྱེར་མེད་པའི་དོར་སེམས་ཡབ་ཡུམ་དམར་པོ་ཁྲོ་ཆགས་ཀྱི་ཉམས་ཅན་ལུས་པ་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ཞེས་པ་དབུ་
 རྒྱན་དང་མགུལ་རྒྱན་སོགས་ལ་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱ་ཚོགས་ཀྱི་སྤྲ་རྒྱན་དང་རྩེ་བྱན་སོགས་ཀྱིས་སྦྱས་པ་དང་། རྩ་འཁོར་གྱི་འདབ་གྲངས་ལྷགས་སྦྱབ་བཞིན་ལ་རྩ་འདབ་རྣམས་དབུ་མ་ནས་རྩེ་མོའི་བར་གདུགས་
 རྩེ་བས་བཞིན་སོ་སོར་བརྒྱུང་སྟེ་ཡོད་པར་བསྐོམ་པ་ཉིད་གོགས་ཚུང་གསུངས། ཡུམ་ལ་མཚོན་སྦྱིར་ཐོགས་མེད་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་ཡུམ་མཚོན་བྱེད་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་དང་། ཡིག་བརྒྱ་དོར་

ཤེ

ཚེས་ཚུང་ལ

༡

༄༅། །ཤུར་པར་དམིགས། མཐར་སྒྲིབ་འགས་དང་། མགོན་པོ་བདག་ནི་སོགས་རྒྱད་བཤགས་བརྗོད། དེ་ནས་ཚོགས་བསགས་དང་སྒྲེལ་ཏེ། མཐར་ནི་ཡེ་ཤེས་མེ་མེ་ཡིས། སོགས་ཀྱི་མཐར་
 མ་རྒྱ་ཁ་འདོན། ཚོགས་བསགས་འདི་ནང་གི་ཚོགས་བསྐྱང་ཡིན་པས་ཚོགས་བསགས་མཚོག་ཡིན། བདུད་ཅི་འབེབ་དུས་གནས་སོ་སོའི་སྤྱོད་མ་ཡང་ཡུམ་རྣམས་ལ་ཕོག་པས་དེ་རྣམས་ཀྱང་རྗེས་
 ཚགས་ཀྱི་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་རིམ་པར་བདུད་ཅི་དང་འབྲེས་ཏེ་ལྷན་ཅིག་བབས་པའི་མོས་པ་དང་། ཅུ་འདབ་ཀྱི་རྒྱ་གི་རྣམས་ནི་ཅུ་འདབ་སོ་སོའི་སྐྱེད་ཙམ་ན་བཞུགས་པར་བསྐྱོམ་པ་
 ཡིན། བསགས་སྐྱོང་གཉིས་གྲངས་གསོག་སྐབས་ཀྱི་མང་ཉུང་ཙམ་ལས་སྒྲེལ་ཏེ་འདོན་དགོས་པ་ལ་ཁྱད་མེད། ཅུ་འདབ་ན་ཡོད་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་གདན་པད་སྐྱེད་སྐྱེད་དུ་མི་བསྐྱོམ་པར་ཅུ་འདབ་དེ་
 རྣམས་སུ་གནས་པའི་ཤིན་ཏུ་དག་པའི་རྒྱང་སེམས་ལས་རང་གྲུབ་པའི་ཚུལ་དུ་བསྐྱོམ་དགོས་པ་དཔེར་ན་དགུན་དུས་ཅུ་འབྲུག་པོམ་དུ་སོང་ཚེ་དེའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་འབྲུག་པ་ནར་མོ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ་
 གསུངས། སྤྱོད་རྣམས་སྐབས་སྐྱིད་གུ་དུའི་སྤྱོད་ཅི་བ་ལ་འཇུག་པས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱུར་གྱིས་སྤྱོད་པ་ལ་ཟེར། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཅུ་བའི་སྤྱོད་མ་ཞེས་པ་ནི་ཚེ་ཕོག་མེད་ནས་རང་ལ་ཕན་བཏགས་པའི་འབྲེལ་བ་

ལྟ།

ཚུ་ཚུ་

༩

བདུན་

ཚེས་ཚེན་༥

༂། །ཡང་རྒྱ་དབང་ནི་སྤྲུལ་པ་དང་དགྲིལ་ལོའོར་གྱི་གཙོ་བོ་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལས་ལེན་པ་དང་། འབྲས་དུས་སུ་སྤྲུལ་མ་སྟོན་པ་གཞིན་ལུ་དཔའ་བོའི་རྒྱུར་བཞེངས་པ་ལས་ལེན་པ་དང་། ལམ་དུས་སུ་འང་སྤྲུལ་མ་ལས་ལེན་པ་སྤྲུལ་དུ་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཅི་ཏྟ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱབས་ནས་བྱུང་བའི་འོད་ལྗང་གོང་བུ་ནི་མཐིང་གས་ཅན་ཞིག་ཡིན་གསུངས། མཇུག་ངག་འདོན་ལྟར་ལ། ཐུན་མཚམས་སུ་བཟའ་བཏུང་ཚེ་སྤྲུལ་མ་མགྲིན་པར་གསལ་ནས་སྤྱད་གྱིས་མཚོད་པ་དང་། འགྲོ་དུས་བསྐོར་བ་བྱས་པའི་མོས་པ་དང་། ཉལ་དུས་མཚན་བཅས་སྤྲུལ་སྟོང་དབུས་སུ་བསྐོམ་པའི་རྒྱུའི་འོད་གྱིས་ལུས་ཀུན་ཁྱབ་པར་བསམ་པའམ། མཚན་མེད་རྒྱུའི་འོད་གྱིས་རེག་པས་སྟོད་བཏུད་རང་ལུས་བཅས་རིམ་གྱིས་འོད་དུ་ལུ་ནས་དཔྱལ་བའི་དགའ་འབྲིལ་དབུས་གྱི་ཨ་ཡིག་སྤྲ་གསལ་བརྟགས་དགའ་དེ་ལ་ཐིམ་པའི་མོས་པ་དང་། དེ་ཡང་རིམ་གྱིས་མི་དམིགས་པའི་དབྱིངས་སུ་བསྐྱུས་ནས་གཉིད་ལོག །སྤྲུལ་སྤྲུལ་མཐུར་ཨ་ཡིག་གིས་མཚན་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་སེམས་གཏད་དུས་མིག་ཡིད་རྒྱུང་གསུམ་དེ་ལ་ཐིམ་སོང་བ་ལྟ་བུར་གཏད་དགོས་གསུངས། གསོལ་འདེབས་དུས་རེས་འགའ་སྤྲུལ་པའི་རྒྱུ་ལ་དམིགས། རེས་འགའ་དབང་བཞི་ལེན། རེས་འགའ་སྟོང་རྗེ་བསྐོམ། རེས་འགའ་དད་པ་བསྐྱེད།

༄༅། །བྱས་ཀྱང་ཚོག་ །དེ་ལ་ཡང་སྐྱབས་ཀྱི་སྐྱ་གཟུགས་འབྱུང་འཇུག་གནས་གསུམ་བྱ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། རྒྱུང་དང་སྐྱབས་ཚེ་འཇུག་རྒྱུང་དང་དྲག་རྒྱུང་གང་རྒྱུང་དང་སྐྱབས་ལུགས་ཀྱང་གཉིས་
 ཡོད་གསུངས། རལ་བསོ་ཡང་རྒྱུང་ལྷག་ཆ་ཅན་གྱི་མཐར་དགོས་པ་རྒྱལ་བ་ཡང་དགོན་པས་བཞེད། མཐར་སྣོད་བཅུད་བསྐྱུ་བ་རིལ་འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་གང་རྒྱུང་གིས་བྱས་ལ། སྐྱུར་ཡང་སྐྱུར་
 ལྷངས་ལ་བསྐྱོ་སྐྱོན་གིས་བརྗོད་བཅས་ཚང་བར་བྱ། དངོས་གཞིའི་བྲིད་སྐབས། དངོས་དང་གཞི་ལ་ལུ་བཞིའི་དབྱེ་བ་མཛད་དུས་ཐོས་བསམ་གྱི་ཚིག་གི་ཐ་སྙད་ཆགས་ཅམ་དང་། དོན་གྱི་ལྗོངས་བ་སྐྱོ་
 ཟེན་ཅམ་སྐྱེས་ལ་རྟོགས་པ་ཇི་བཞིན་མ་སྐྱེས་པས་དངོས་དང་གཞིའི་བྱུང་བྱེ་དགོས་གསུངས། འཁོར་འདས་རུ་འཁོར་ཞེས་པའི་རུ་ནི། དམག་གི་རུ་ལ་གཉིས་སམ་བཞི་སོགས་ཡོད་པ་བཞིན་རང་གི་སྐྱོ་
 གསུམ་པོ་འདི་ལའང་། དག་མ་དག་གི་རུ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་བྱེ་ཞེས་པ་མ་དག་པའི་ཆ་དེ་སྐྱོགས་གཅིག་ན་ལོགས་སུ་འཛོག་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་དག་པའི་རང་དུ་སངས་པ་ལ་ཟེར། དེ་ཡང་ལ་བསྐྱེའི་དོན་
 ཡིན་ལ་དེ་ནི་ཐག་ཚོད་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ཡང་ལུང་སྟོང་དུ་བསང་གསོལ་སྐྱོན་འགྲོས་ལུས་ལ་ཨང་རག་ཅམ་གྱོན་ནས་དག་མ་དག་གི་སྐྱོ་གསུམ་གྱི་འབྱུང་འཁོར་སྐྱོ་ཚོགས་དང་། མཐར་དག་པའི་འབྱུང་

༡

དལ་

ཚུལ་ཚུལ་

། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐུགས་དོ་རྗེའི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒྲོམ་ལས་མི་འདའ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ལུས་ངག་གི་སྦྱོང་བའི་སྐབས་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེ་དང་། ཐུགས་གྱི་ཡི་གེ་རྩྱུ་ཡིག་གི་རྣམ་པར་བསྒྲོམ་པ་
 དང་། སྒོད་བཅུད་གྱི་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་གྱི་རང་སྒྲུང་ཡིན་པའི་གནད་གྱིས་སྦྱོང་བུས་པ་ཡིན། དོན་དུ་གྲུབ་ན་སྦྱོང་རྒྱ་ག་ལ་ཡོད། དག་སྦྱོང་བའི་ལས་རྒྱས་གདབ་སྐབས་སྣ་ལུག་གཡས་གཡོན་
 རས་སྒྲོ་ཞིང་སྤྱད་པའི་རྩྱུ་དེ་དག་གིས་སྤྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གཡོགས་པར་བསམ་པ་དང་། ཅུལ་སྦྱོང་སྐབས་རྗེས་མེད་དུ་བཤིག་པར་བསམ་པ་དང་། མཉན་བཅའ་ལ་སྐབས་མཐོང་ཚད་ཀྱན་ལ་
 དགྱིས་པའམ་འབྲིལ་དུ་བཅུག་ནས་རྩྱུ་སྒྲུང་མཉན་པར་བྱེད་པ་དང་། ལམ་གཞུགས་གྱི་དང་པོ་མ་དག་པའི་ཞིང་དུ་སོང་ནས་དེ་རྣམས་སྤྱི་བའི་བག་ཆགས་སྤྱངས་ཏེ་མཐར་དག་ཞིང་ཀྱན་དང་བྱུང་པར་
 རང་མོས་པའི་ཞིང་དག་པར་སྐྱབས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱིགས་ནས་མི་རྟོག་པར་འཛོག། །འདིའི་གོང་འོག་རྣམས་སུ་ཉམས་གྱི་བབ་བསྐྱུང་བ་ལས་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུར་བལྟ་བ་སོགས་གྱི་སེམས་འཛིན་མི་དགོས་
 ཞེས་གྲུབ་དབང་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་རྒྱུན། རིགས་དུག་སྤྱི་གྱི་སྦྱོང་བའི་མའི་བཀའ་སློལ་དུ་མི་འབྱུང་བས་པདྨའི་བཀའ་སློལ་འདྲ། སེམས་སྦྱོང་སྐབས་ཡིད་མ་ཡེངས་པ་ནི་དབྱུང་པ་བྱེད་དུས་རྒྱུན་མ་ཚད་

པར་བྱེད་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ལམོར་འདས་ཀྱི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་ཚོ་འཕྲུལ་ཙམ་ལས་གཞན་མེད་པས། གནད་ཡོད་སར་མཚོན་བསྟུན་ན་སྐྱུར་དུ་འཆི་བ་བཞིན་དུ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་
ལས་ཀྱང་ནང་འཛིན་སེམས་འདི་ཉིད་ལ་དང་པོར་བརྟགས་ན། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་གཞན་གྱི་སྒོ་འདོགས་ལྷགས་ལ་ཚོད་སྒྲ་བས་སེམས་ལ་དང་པོར་བརྟགས་དགོས། སེམས་ཚོགས་བརྒྱད་སོགས་
དབྱེ་བ་མང་ཡང་དོན་དུ་རྣམ་ཏྟིག་སྐད་ཅིག་མ་ལམ་གྱིས་གར་ནས་ཡལ་སོང་བ་འདི་ལས་གཞན་མེད། འདི་རྒྱུན་གྱི་སྒོ་ནས་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་སྤོང་བ་པོར་ཤེས་ནས་ཉེས་པའི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་
ངེས་ཚེ་ཏྟིག་པ་རྩུབ་ཚོད་པ་དང་། མཚངས་ཚོལ་དུས་གཅིག་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན། དེ་འདྲའི་སེམས་ཀྱི་བྱུང་ས་བྱུང་མཁན་བྱུང་ལུགས་སོགས་ལ་བརྟགས་ནས་སེམས་གཞི་མེད་ཅུ་བྲལ་དུ་གྱུར་ཚེ་དེའི་ལྷུང་དུ་
རིག་པ་ཉག་གཅིག་ལས་མེད་པས་ངོ་འཕྲོད་སྒྲ། གཞན་ཡང་ཡང་ཉིག་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་བཟླ་བུ་ཟླ་བྱེད་གཉིས་གཅིག་ཡིན་ན་གཉིས་ཡོད་པས་འགལ་ཞིང་། ཐ་དད་ན་བྱུང་གནས་འགྲོ་གསུམ་བྱེད་
པའི་ཤེས་པ་གསུམ་སོགས་ཡོད་དགོས་པས་ཤེས་རྒྱུད་དུ་མར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཀྱང་དབྱེད། དེ་ནས་རིག་པ་རྗེན་ཅེར་ལ་བརྟག་པ་ཞེས་སྒྲ་མས་སྒོལ་བུ་དེ་བྱུང་གནས་འགྲོ་གསུམ་བྲལ་བའི་ངང་

༡

༡༡། །དུ་སྟོང་གིས་སྟོང་ནས་ཞག་ཁ་ཤས་འཛོག་ཏུ་བཅུག། །སྐབས་སུ་ད་ཅི་འདྲ་འདུག་ཅེས་དྲི་དུས་སྟོང་རྒྱང་ཞིག་ལས་མི་འདུག་ཟེར་ན་རྟོག་པ་སྣ་ཚོ་གས་འཕྲོར་བཅུག་སྟེ་དེ་འདྲ་ཡིན་མིན་དང་།
 ཡང་གསལ་བ་ཞིག་མེད་ཟེར་ན་དེ་ལ་སྣར་བཞིན་བྱུང་གནས་འགྲོ་གསུམ་ལ་བརྟག་ཏུ་བཅུག། །དེ་ལྟར་དབྱེད་པ་གང་དགོས་སྟོབ་མའི་སྟོང་གང་འཚམས་བྱས་ནས་བརྟགས་པས་ནམ་ཞིག་གསལ་སྟོང་
 ཟུང་འཇུག་བསམ་བརྗོད་དང་བྲལ་བ་ཞིག་མེད་ཟེར་ན་འཕྲིག་ཏུང་ཟད་ཚུད་པའི་འགོ་ཟིན་པ་ཡིན། སྟོང་བྱེད་གིས་འགའ་ཞིག་ལ་དོ་སྣང་མ་སྣང་ཅམ་ལས་རིག་དོ་མཛོན་དུ་གྱུར་ཟིན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གྱང་
 ཡོད་པས། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་གཞུང་འདིའི་དངོས་གྱི་འཆད་བྱའི་གདུལ་བྱ་དག་ནི་སྒྲིན་མཁའ་ལས་བྱུང་མཁའ་ལ་ཐིམ་མཁའ་ལས་མ་གཡོས་པ་ལྟར་དབྱིངས་སམ་གཞི་ག་དག་ལས་བྱུང་ཞིང་དེ་ལ་ཐིམ་
 པ་དང་། དེ་ལས་མ་གཡོས་པའི་ཉམས་ལེན་འབྱུང་ཞིང་། ཡང་སྟོང་དེ་ལས་དམན་པས་གྱང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་བ་ཐམས་ཅད་འདི་རྗེས་ལ་འདི་འདྲ་དགོས་སྟུམ་པ་ལྟ་བུའི་ཞེན་འཛིན་མེད་པར་སྒྲོན་པ་འུར་
 ལངས་པ་ལྟ་བུས་དུམ་ཚོད་དུམ་ཚོད་གིས་བྱ་བ་གནད་དོ། །དངོས་གཞིའི་བྲིད་སྐབས་ཅོག་བཞག་ཅེས་པ་དཔེར་ན་བྱ་ཚུང་གོས་སོགས་གིས་དྲིལ་ནས་ཅོག་གེར་བཞག་པ་བཞིན་ཅོག་གེར་རམ་མི་གཡོ་

དུ

ཚེས་ཚེས་ལ

༄༅། །བཞིན་ཅན་ཡིན་པས་སྒྲིབ་བ་ཐམས་ཅད་ཡི་ཤེས་ཀྱི་རང་སྒྲིབ་ཡིན། ཡི་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་ཐམས་ཅད་ཡི་ཤེས་དངོས་མིན་གྲང་ཡི་ཤེས་དེའི་སྒྲིབ་བ་ཡིན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཐར་ཡི་ཤེས་དངོས་གནས་སུ་འགོ་བ་ཡོད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བ་སྒྲིབ་ལྷུང་བུ་གཅིག་གིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཚུལ་གསུངས་པས་གྲང་ཤེས། གཏིང་གསལ་ནི་བྱིང་འཐིབས་བྲལ་བ་ལ་ཟེར། གཏུག་མ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་རང་ཞལ་དེ་ཏུ་ཅང་རྟོག་གི་ཨ་འཐས་པའི་དབྱུང་པས་གྲང་རྟོགས་དཀའ་བས། སྤྲ་མ་ལ་མོས་གུས་ཀྱི་གསོལ་འདེབས་དང་། ཉམས་ལེན་བརྩོན་པ་ཡང་ཡང་བརྟེན་པའི་སྒྲོམ་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་དགོས། དེའི་སྤྱིར་མཛོད་བདུན་སོགས་ཀྱི་དཔེ་ལྷ་བའི་ཚེ་ཡང་རིག་ཐོག་ཏུ་སྟོད་ཀྱིས་བཞག་པ་དེའི་སྟེང་ནས་བལྟས་ན་རིག་གདངས་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཏུ་མཆེད་དེ་གོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོང་བ་རྟོག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་རྒྱན། རྒྱད་ཅིག་བཞི་དང་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རིམ་བཞིན་བཞི་ཆ་གསུམ་བྲལ་གྱི་ཡི་ཤེས་དང་། ད་ལྟའི་ཤེས་པ་རྒྱད་ཅིག་མ་ཞེས་བརྟེན་བྱས་དེ་འདྲ་ཞིག་གསུངས་པ་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་བྱལ་དུ་མཐོང་བའི་སྟོབས་བྲལ་གྱི་ཡི་ཤེས་དེ་ལ་རྒྱད་ཅིག་བཞི་པ་དང་། ད་ལྟའི་ཤེས་པ་སྤྱི་མདོག་མ་བརྟེན་པ་དེ་གར་ཆམ་གྱིས་བཞག་པའི་སྐབས་སུ་སྤྲ་ལེར་གསལ་

༡

བུ་གཉིས་

ཚེ་ཚེ་ལ

༡། །མཚམས་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སོ་སོར་མཉམ་རྗེས་སུ་བཏགས་པ་ཙམ་ནི་ཡོད་ཀྱི། །ལུགས་གཞན་ལྟར་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་སོ་སྒྲིའི་སར་ཡང་མཉམ་རྗེས་རིས་སུ་བཅད་པ་མེད། །གཡུལ་དུ་མི་འཛིགས་པའི་གདིང་ཡོད་པ་དེ་རིག་སྐྱབས་སམ་མཚོན་སྲུང་ཟབ་མོ་ཡོད་པས་ཡིན་པ་ལྟར། །མི་འབྲུལ་པའི་གདིང་བཅའ་བ་རྣམ་ཏྟག་གྲོལ་ལུགས་འདི་ཐོག་ནས་གདིང་འཆའ་དགོས་པས་གདིང་གྲོལ་ཐོག་ཏུ་བཅའ་ཞེས་གསུངས། །རྟགས་ཀྱི་སྐབས་རྗོགས་རིམ་གཞན་ནས་རྩོལ་བཅས་ཀྱི་ཡོ་ཤེས་འཆར་ཐབས་མང་དུ་གསུངས་ཀྱང་དེ་དག་ལ་མཚན་མེད་ཀྱི་ལམ་འདི་འདྲས་མ་ཟིན་ན་ལམ་རྟགས་སྤོགས་རེ་བ་ལས་གཞུང་དུ་བཤད་པའི་རྟགས་རྗོགས་པར་མི་འབྲུང་ལ། །ཐབས་དེ་རྣམས་མ་བརྟེན་ཀྱང་དང་པོ་ཉིད་ནས་ལམ་འདིར་བརྟེན་ན་ཐུན་མོང་གི་ལམ་རྟགས་རྣམས་ཀྱང་དང་གིས་རྗོགས་འོང་བ་ཡིན། །ཞི་བར་གནས་པས་གནས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའི་སྐབས། །བསྐྱེད་དུས་དབྱིངས་ཐོག་གས་ཆེར་མ་ཤོར་བར་རིག་པ་གཙོ་བོ་འདོན་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ལམ་དུ་སོང་ཚེ། །སེམས་རྟོག་དབྱིངས་སུ་ཞི་ཡང་། །རིག་པ་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མེ་ལྟར་མཆེད་པ་ཡིན་པས། །སྐྱེ་ལྗེ་ཙམ་གྱེད་བཞིན་རེ་སྐྱོངས་སུ་འགོ་བ་འདིས་ནི་སྐྱེ་ལ་གནད་ཐོག་ཏུ་མ་སོང་བ་ཡིན། །ངོ་ཤེས་རྩལ་རྗོགས་བརྟན་པ་ཐོབ་སོགས་ཀྱི་

སྐབས། བྱིད་ཡིག་ཏུ་དྲན་པས་ཚིམ་གྱིས་བཟུང་དགོས་གསུངས་པ་འདི་ཚོ་སྐབས་ཚེན་གྱི་ཚོས་སྐད་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་། དོན་དུ་ལས་དང་པོ་བས་རྣམ་ཏོག་སྐྱེས་པ་དང་མཉམ་དུ་རིག་པས་དེ་ལ་མར་རྒྱས་
མི་འདེབས་པར། རང་རང་གི་རིག་པོ་བསྐྱུང་བའི་སྟེང་དུ་ཚམ་གྱིས་བཞག་སྟེ་ཏོག་པའི་སྣ་མ་བསྐྱེལ་བར་རྩལ་རྫོགས་སུ་བཅུག་པས་གོ་ལ་ཚུལ་གསུམ་རིམ་གྱིས་བྱུང་ནས་བཏྱན་པ་ཐོབ་འོང་བ་ཡིན། ཡི་
གོ་ཀ་མད་སུམ་ཅུའི་ཐོག་མ་ཀ་ཡིན་པ་ལྟར་ཀ་ནི་དང་པོ་སྟེ། དང་པོ་ནས་དག་པའི་སྟེང་དུ་ཐག་ཚོད་པ་ལ་ཀ་དག་གམ་ཞེགས་ཚོད་ཅེས་གསུངས། ཀུན་གཞི་དང་ཚོས་སྐྱ་གཉིས་ལ་སྐྱོངས་མ་སྐྱོངས་
སོགས་དང་། སེམས་རིག་པ་གཉིས་ལ་སེམས་ནི་གོད་པ་ལུས་བཏབ་པ་ལྟར་ནང་དུ་བསྐྱམ་ནས་ཡོད་པ་འདྲ་བ་དང་། རིག་པ་སྐྱི་ནང་མེད་པར་ཟང་ཐལ་བ་སོགས་དང་། རྣམ་གཤམ་ཡེ་གཤམ་གཉིས་ལ་
འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་སོགས་ཀྱི་བྱེད་འབྲེད་པ་ལ་ཤན་འབྲེད་དང་། ཀུན་གཞི་ཚོས་སྐྱ་སོགས་སུ་ཐག་གཅོད་པ་ལ་ལ་བཟླ་ཞེས་གསུངས། རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེས་ལས་དང་པོ་པ་ལ་ཤན་འབྲེད་གྱི་
སྐྱ་རིས་ཉ་ཅང་འབྲེད་ཆེན་རིག་པོ་མཐོང་བའི་གོགས་བྱེད་གསུངས། ཐོད་རྒྱལ་ནི་མན་ངག་སྟེ་པ་ཁོ་ནའི་བྱེད་ཚོས་ཡིན་པས་སྐྱུར་ལམ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། སྐྱོན་མའི་དབྱེ་བ་མང་ཡང་བཞིར་དབྱེ་བ་འདི་

༡

བཏུགསྟེན

ཚུལ་ཚུལ་

༄༅། །གྲགས་ཆེ་བས། དེ་སྟེང་ན་ནང་དབྱིངས་ཀ་དག་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱུ་གྱི་ནམ་མཁའ་ནི་སྐྱེས་ལུ་དང་མ་འབྲེལ་བས་རྒྱུ་ནམ་སྟོ་བསང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བཟུངས་ཏུ་དུངས་པ་དེ་
 སོགས་ཁེབ་འགྲོ་བ་ཞིག་འཆར་རྒྱ་སྤྱི་དབྱིངས་དང་བཅས་པ་དེ་ལ་དབྱིངས་སྟོན་ཟེམ། ཐིག་ལེ་མཐའ་དམར་སེར་ཅན་སྟུམ་སྟེལ་སོགས་འཆར་བ་དེ་ལ་ཐིག་ལེ་སྟོང་སྟོན་ཟེམ། ཡེ་ཤེས་གྱི་འོད་སྣང་
 འཆར་བའི་མིག་ལ་རྒྱང་ཞགས་ཚུ་སྟོན་ཟེམ། འདི་འབྱུང་བ་དབང་པོ་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ཀ་འདུས་པའི་རྒྱང་ཞགས་ཡིན། ཤེས་སྟོན་དངོས་ནང་གི་དེག་པ་དང་། གདངས་ཚུ་ཐིག་རྒྱང་གསུམ་ལ་བརྟེན་
 བས་གྲོལ་བའི་རྟགས་འཁྲོགས་ཐིག་འགྲུལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཡུག་བརྒྱད་དེ་ཡིན། སྟོན་མཚམས་ནས་ཡར་སོང་བའི་འོད་གྲུབ་འབྲེངས་སམ། ཐིག་ལེ་གཉིས་གཤིབ་ཡི་གོ་སྒྲུབ་མའི་རྣ་རུ་སྟེ་བུ་དེ་དང་
 འཇའ་ཐིག་གཞན་ཡང་དབྱིངས་སྟོན་རུ་བསྟུང་དགོས། སྟིར་ཚུ་ལ་རྒྱ་མཚོ་གསེར་གྱི་ཉི་མ་དང་། ཀ་ཉི་ཤེལ་སྟུག་ཅན་དང་། ལ་ལ་འབྲིལ་གྲེས་དང་། དར་དགར་གྱི་སྣལ་མ་བཞིར་གསུངས་པའི་དང་
 པོ་ནི། སྟིང་དབུས་སུ་ཡེ་ཤེས་བཞུགས་པའི་འོད་ཚུ་དང་། གཉིས་པ་ནི། སྟིང་ནས་མིག་རུ་འབྲེལ་བའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་འོད་ཚུ་དང་། གསུམ་པ་ནི། ཚུ་ཤེལ་སྟུག་ཅན་ལས་དབང་པོ་སོ་སོའི་སྟོར་གྲེས་

པའི་རྩ་དང་། བཞི་པ་ནི། དེའི་བྱེད་བྱུང་མིག་ཏུ་ཟུག་པའི་རྩ་དེ་ཡིན་གསུངས། མེད་གོས་རི་དྲུགས་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། སྤང་ཆེན་ལ་སྟོབས་ལུགས་རྫོགས་པ་དང་། དྲང་སྟོང་ལུས་མི་
གཡོ་བར་འདུག་པ་ལྟར་ཚོས་སྐྱས་མཚན་ཏོག་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། འོངས་སྐྱའི་སྐྱལ་ཞིང་ཁམས་རྫོགས་པ་དང་། སྐྱལ་སྐྱལ་གཞན་དོན་ལས་མི་གཡོ་བ་མཚོན་བྱེད་དུ་བཞུགས་སྤངས་གསུམ་བྱེད་
པ་ཡིན་གྱི། སྐྱལ་གསུམ་གྱི་བཞུགས་ལུགས་འདི་འདྲ་མཛད་པའི་དོན་མིན་གསུངས། བྱ་ཚོད་ཀྱི་འདུག་སྤངས་རྒྱུ་རྩེ་སར་བཅུག་། རྒྱུ་མཐིལ་གཉིས་བཏེགས། མགོ་བོ་རྒྱབ་ཏུ་འཕང་། ལག་
གཉིས་སྟུར་ནས་བརྒྱུངས་ཏེ་འདུག་པ་དེ་ཡིན། སྐྱེས་བུ་གྲུང་གྱི་འདུག་སྤངས་ནི། གན་རྒྱལ་དུ་རྒྱུང་གཉིས་བརྒྱུངས། ལག་གཉིས་ལུས་ཟུར་གཉིས་ནས་བརྒྱུངས་ཏེ་ནམ་མཁའ་གསུམ་བཞེས་ནས་
འདུག་པ་ལ་བྱེད། འདིས་འཆི་ཁ་འོད་གསལ་མཚོན་རུས་པས་བར་དོའི་གདམས་པ་བྱབ་མོ་ཡིན། ཨ་བུ་རིན་པོ་ཆེས་ལུས་གནད་དེ་འདྲ་མཛད་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་སྐར་མ་མཐོང་ངམ། བྱི་ཟུག་པ་
ཐོས་སམ་ཞེས་པའི་བརྟེན་ཐབས་གྱིས་ལུང་གཅེས་ཚང་ལ་རིག་དོ་སྤྲད་གསུངས། ཐོད་རྒྱལ་ཚད་ཐེབས་སྐབས་ཀྱི་ལམ་སྤང་དེས་སྐྱེད་དང་ཞིང་གི་སྤང་བ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་དེ་མདོན་སུམ་དུ་མཚོན་རུས་

༡

༄༅། །ཤིང་། དེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་གཟིགས་པ་མཐར་ཐུག་ལམ་སྟོབས་ཀྱིས་སྤང་བའང་ཡིན་པས་གཞན་སྟོང་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཆེན་པོ་ཡིན་གསུངས། ཐོད་རྒྱལ་གྱི་སྤང་ཉམས་དེ་རྣམས་འདུས་བྱས་སམ། འདུས་མ་བྱས་གང་ཡིན་ན། འཕེལ་བའི་ཆ་ནས་འདུས་བྱས་དང་། རིག་གདངས་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་གསུངས། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས་ཆོགས་སྦྱོར་དུ་གསུངས་པས་མཐོང་ལམ་དུ་མི་གོ། །སྤྱི་གས་ཆོད་ཉམས་སུ་ལེན་སྐབས་བྱིང་འཕྱི་བས་བྱུང་ན་ལུས་གནད་བསྐྱང་། སྤྱིན་མཚམས་སུ་བྱོ་བོ་ལྟ་བུའི་གཉེར་མ་བསྐྱས་ཏེ་ལྟ་སྤངས་གྱེན་དུ་ཉ་རེ་བསྟ། །ཁ་ནས་ཉ་ཉ་ཞེས་སྤྱིང་ལན་ཁ་གས་སྦྱིར་བསལ་བས་རིག་པ་དྲངས་ཆ་ཐོན་པར་འགྱུར། །སྤྱི་གས་ཆོད་ཀྱིས་ལུས་དབྱིངས་སུ་དེངས་པ་ལ་འཇའ་ལུས་ཟེར་ཞིང་། འཕོ་ཆེན་ནི་རིག་པ་བཅུད་དུ་སྤྱིན་པའི་རྩོ་རྩེའི་ལུས་སྤྱི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཏེ་དོན་དུ་མི་སྟོབ་ལམ་པ་དངོས་ཡིན་གྱིང་། སྤྱི་དེར་བཞེངས་ན་སྤྱིན་རས་གཟིགས་དང་། འཇམ་དབྱངས་ལྟར་ཉེན་དེས་གཞན་དོན་ཆེར་འབྱུང་བ་དེའོ། །ཞེས་གྲུབ་དབང་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས། །སྤྱི་གས་ཆོད་ལ་གོ་བ་ཙམ་ཞིག་སྐྱེས་པས་གྱིང་ཐོད་རྒྱལ་བསྐྱོམ་པ་གནད་དུ་སོང་ན་རིག་པ་ཇི་བཟོན་དུ་གྱུར་ནས་སྤྱི་གས་ཐོད་གཉིས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་རྩ་ལ་དུས་གཅིག་

བཅུད་ལྟོ

ཆོས་ཆོད་པ

༡

༄༅། །སྤྱུལ་སྤྱུག་བསྐྱོམ་དུས་སྤྱེས་བུ་གྲུད་གྱི་འདུག་སྤྲངས་བྱས་ལ། རང་གི་སྤྱིང་ག་ནས་རང་བྱུང་གསང་བ་ཆེན་པོའི་ཡི་གེ་ཨ་ཡི་གེ་དཀར་པོ་ཞིག་ཀ་ཉི་ཤེས་སྤྱུག་བརྒྱད་མིག་གཡོན་ནས་ཐོན།
 མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་དང་འདྲེས་པར་བསམ་ལ་ལྟ་སྤྲངས་བཅས་མིག་དེར་གཏད་རིག་པ་མིག་ལ་གཏད་དེ་བཞག་པ་གནད་ཡིན་ཅེས་འབྲུག་པ་རིན་པོ་ཆེས་བཞེད་དོ། །བསམ་གཏན་གྱི་ཞག་ནི། ད་ལྟ་
 རིག་ཐོག་ལ་ཡུན་རི་ཙམ་གནས་ཐུབ་པ་དེ་འདྲ་བའི་ཡུན་ལ་ཟེར་བས་རིང་བྱང་ལ་ངེས་པ་ཆེར་མེད། ཡང་ན་རྒྱུང་སེམས་ཐིག་ལེ་དང་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་རྩ་དབུ་མ་སྤྱི་དཀར་ནང་དམར་བར་སྡོ་བ་ཞེས་པ་
 དབུ་མའི་ནང་ཁོང་སྡོ་སངས་སུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་གོ་དགོས། འབྲུང་བ་ཐིམ་སྐྱབས་ས་ལ་ཐིམ་པ་ནི་ས་འབྲུང་རང་གིས་རང་ཞིག་དགོས་པས་ཟུག་གཟེར་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། ས་རྒྱུ་ལ་ཐིམ་པ་ནི། ས་
 འབྲུང་འབྲུང་བ་གཞན་གྱིས་བཞིག་པས་ཟུག་གཟེར་མེད་པ་ཞེས་གསུངས། སྤྱི་དབྱིངས་གྱིས་འཆི་དུས་ན་འཆར་བའི་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པའི་འོད་གསལ་མཚོན་རྒྱས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སྤྱི་ནམ་སྤྱི་དབྱིངས་
 སྡོ་ལམ་པ་དེ་དང་། རང་ནམ་ཡེ་ཤེས་གྱི་འོད་རྩེའི་ནང་སྤྱོད་གཉིས་ཀ། །གསང་ནམ་རིག་པའི་དབྱིངས་སྤྱོད་ཆེན་དེ་དང་འབྲེལ་མེད་མིན་པར་དབྱིངས་གྱི་སྤྱོད་གདངས་ཡིན་པས་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ནས་

བཙུན་པོ་

ཆོས་ཆོས་།

༡

བཏུང་པ།

ཚུལ་ཚུལ་

༡། །མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་མ་བློན་པས་སྤྱིན་ལས་ཀྱི་རྩལ་རྫོགས་པར་མ་ཤར་བས་དམན་པ་ལ་དགག་སྒྲ་སྒྲུབ་བ་ཡིན། །ལྷན་གྲུབ་སྒོ་བརྒྱད་ཀྱི་འཆར་ཚུལ་རྣམས་རིམ་ཅན་དུ་གོ་བ་
 མིན། །སྤྱིད་པ་བར་དོའི་ཉམས་ལེན་ལ་ད་ལྟ་ནས་གོམས་འདྲིས་བྱ་དགོས་པས། །གནས་ཀྱི་ཞེན་པ་དག་སྤྱིར་ཚོས་འབྱུང་གི་སྤྱིང་དུ་ལུས་སེམས་ཀྱི་དྲངས་མ་ཨ་ཡིག་ཏུ་གསལ་བ་དེ་དཔལ་རི་སོགས་
 མོས་པའི་ཞིང་དུ་ད་ལྟ་ནས་འགྲོ་བའི་འདུན་པ་ཡང་ཡང་གཏད་དགོས་པར་གསུངས། །རང་བཞིན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་གདངས་ཞིང་ཁམས་ལྟར་སྒྲུབ་བས་རང་བཞིན་སྐྱུལ་སྐྱུའི་ཞིང་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། །དེ་
 མདོ་སྤྱོད་ཀྱི་བདེ་བ་ཅན་སོགས་དང་བྱད་དངོས་དང་གཟུགས་བརྟན་ཙམ་གྱི་བྱད་པར་ཆེ། །ཞིང་དེའི་ཚད་དང་སུམ་རྩ་པའི་ལྟ་དང་ལོངས་སྤྱོད་མཉམ་པར་གསུངས་པ་སོགས་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་
 གསུངས་ཡིན་པའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྤྱིད་པ་བར་དོ་ནས་བཟུང་དག་ཞིང་དུ་སྤྱིས་ནས་རྟེན་དེར་ལམ་གྱི་སྤྱོད་མ་བཏོད་དགོས་དེས་ཅན་ཡིན་པས། །དེས་ན་བར་དོའི་གདམས་པ་ལན་གཉིས་སུ་
 གསུངས་པ་ནི་གདམས་པའི་དོ་བོ་ལ་བྱད་པར་ཡོད་པ་མིན་ཡང་། །སྤྱི་མ་སྤྱིད་པ་བར་དོ་ཡང་བར་དོའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པས་དེའི་འཕྲོས་སུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། །སྤྱི་མ་ནི། །དབང་པོ་རབ་འབྱིང་

ཐ་གསུམ་གྱི་གྲོལ་ཚུལ་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན། རྗེས་མིན་སྐབས་སྤྲུམ་མས་རང་ལ་རྒྱ་སྐྱོན་ཟས་སྐྱོན་བྱས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་གདམས་ངག་ལེགས་པར་འདོམས་པའི་བཀའ་དྲིན་དྲན་པ་དང་།
 དཔུལ་བར་སྐྱེས་དུས་རྒྱུད་བསིལ་བས་ལུས་ལ་རེག་པ་ཙམ་གྱི་བདེ་བ་དང་སྤྲུག་བསྐལ་བར་བྱེད་པའི་གཤིན་རྗེའི་ཕོ་ཉ་ལྟ་བུ་ཡང་རང་གི་སྤྲིག་སྐྱིབ་སྐྱུང་ཐབས་སུ་སྤྲུམ་མས་གང་འདུལ་གྱི་མཛད་པ་སྟོན་པའི་
 ཚུལ་ལ་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་དེ་དད་པ་སྐྱོང་ཅི་ཐུབ་བྱ། ཅན་བའི་དུས་ལྟ་བུར་ཡང་གང་ན་སར་སྤྲུམ་གསལ་བཏབ་ལ་དེ་དང་རང་སེམས་བསྐྱེད་པ་སོགས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྲུམ་དང་མི་འབྲལ་བར་བྱ། སྐྱོབ་
 མ་མང་པོ་བསྐྱེས་ནས་དེ་ནུམས་གྱི་ཁ་འཛིན་བྱེད་མདོག་སོགས་ཆོས་ལྟར་སྐྱུང་བའི་སྐྱོས་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ཅི་ཐུབ་བྱ། སྐྱིད་ཉ་སྐྱོང་ཆེས་བརྒྱད་བཅུ་བཞི་ཉེར་གསུམ་ཉེར་དགུ་ནུམས་སུ་དུས་ཆེན་དང་།
 བྱེད་པར་ཆོས་བཅུ་བྱུང་རེས་བརྒྱས་མཛད་ཆེན་བསྟན་པའི་དུས་དང་། ལུག་ལུགས་ལྟར་མངའ་རིས་བཅུ་ཆེན་དང་གཉེར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ནས་ཉོར་བླ་བཅུ་གཅིག་པ་སྟེག་བླར་རོས་འཛིན་པ་ལྟར་ན་
 སྐྱེལ་བླ་ཉོར་བླ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་དེའི་ཆོས་བཅུ་འཕེལ། དགོངས་འདུས་ལྟར་འཛིགས་གྲིང་སོགས་གྱིས་སྟེག་བླ་ཉོར་བླ་བཅུ་གཉིས་པ་བཞེད་པ་ལྟར་སྐྱེལ་བླ་ཉོར་བླ་དུག་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཆོས་བཅུའི་ཉིན་གུ་

༡

༄། །རུ་བོད་དུ་དངོས་སུ་བྱོན་པའི་བསྐྱུ་མེད་གྱི་གསུངས་དབུ་བསྐྱུངས་བཞེས་པ་དང་བཅས་ཡོད་པའི་དུས་དེ་གཉིས་དང་། ལྷེ་བཙུན་འཇའ་ལུས་སུ་གཤེགས་པའི་དུས་ཆེན་ཉོར་ལྷ་བདུན་པའི་ཆོས་
 བཅུ་ཡིན་པས་དུས་དེ་རྣམས་སུ་ཚོགས་འཁོར་རེ་འགྲུབ་ངེས་བྱས་ན་ལམ་གྱི་གོགས་སེལ་བོགས་འདོན་ཆེན་པོ་འོང་། ལྷོན་མཚམས་གྱི་ཆོས་འབྱུང་ཁ་དོག་དཀར་ལ་དམར་མདངས་ཆགས་པ་གདངས་ཀ་
 ཆེ་བ་དབྱལ་བའི་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་པ་ལུང་རྩེ་བཅད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རིག་པ་སྐད་ཅིག་མའི་ངང་བསྐྱུངས་པས་སོགས་ནི་ཡུལ་སེམས་གཉིས་མེད་པར་དེར་ཅོག་གིར་བཞག། །ཅེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་དགོས་པ་ཡིན་གསུངས། ཅེས་པ་འདིའང་ཚུ་སྤྲེལ་ལོར། གདོད་མའི་མགོན་པོ་འོད་གསལ་སྐུ་པའི་དོ་རྗེའི་ཕྱིན་ལས་གྱི་སྐུ་པའི་རྣམ་རོལ་དུ་དམ་པའི་སྐྱེས་ལུ་དུ་མས་མངའ་གསོལ་བ།
 འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་སྤོན་ལས་བཟང་པོས་བཀའ་བབས་གྱི་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཀུན་ཏུ་བསྐྱེངས་པ་ལ་འགྲན་ལྷ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། ངེས་པ་དོན་གྱི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་རྣམ་དབྱེར་མ་མཚིས་
 པ་། མཚོག་སྐུལ་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དབྱངས་ཚོས་གྱི་སྤོ་གྲོས་གཙུག་ལག་ལུང་རིགས་སྐྱ་བའི་སེང་གོ་རིས་མེད་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྐྱ་ནས་སྤྱིང་ཐིག་ཆེན་པོ་འདིའི་སྤོན་གྲོལ་གྱི་

བཙུན་ལྷ་ལྷོན།

ཚོས་ཚོན་པ།

ཚོས་བཀའ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞག་ཉེར་གཅིག་གི་བར་ཞིབ་རྒྱས་སུ་སྦྱང་སྐབས། ལྷོས་བཀ་སློབ་སློབ་མཁའ་ཚོས་མཁའ་ལྱེན་ལོར་པས་གསུང་བཅའ་གང་ཟེན་ཐོར་བཀོད་པ་འདིས་ཀྱང་ཐེག་མཚོག་ཨ་ཉིའི་
བསྟན་པ་ཕྱོགས་ནས་ཕྱོགས་སུ་དར་བའི་རྒྱུ་རྒྱུར་ཅིག །སྐྱེ་མཚན་ཡི། །།